

LIKIMO DRAUGAS

Leidžiamas nuo 1995 m.

*Didvyžių socialinės globos namų
laikraštis 2014 m.
Lapkritis Nr. 180*

Lapkričio mėnesio šventės:

11-01 Visų šventųjų diena / Tarptautinė narkotikų vartotojų diena / Pasaulinė veganų diena

11-02 Mirusiųjų atminimo diena, Vėlinės, Ilgės

11-03 Šv. Hubertas, Medžiotų diena

11-05 Vaižgantas

11-06 Pyragų diena / Tarptautinė projektų valdymo diena

11-08 Pasaulinė miestų planuotojų diena / Europos sveikos mitybos diena

11-10 Pasaulinė mokslo diena taikai ir vystimuisi

11-11 Šv. Martynas, paskutinė rudens šventė

11-12 Ožio diena

11-14 Karaliaus Mindaugo žūties diena / Pasaulinė diabeto diena

11-15 Aušros vartų Marija, gailestingumo motina

11-16 Tarptautinė tolerancijos diena

11-17 Tarptautinė studentų diena

11-18 Latvijos nepriklausomybės diena / Europos supratimo apie antibiotikus diena

11-19 Tarptautinė geografinių informacinių sistemų diena / Tarptautinė tualetų diena

11-20 Afrikos industrializacijos diena

11-21 Pasaulinė televizijos diena / Pasaulinė sveikinimosi diena

11-22 Šv. Cecilija

11-23 Lietuvos karių diena / Šv. Klemensas, Žvejų diena

11-25 Šv. Kotryna, Senbernių diena / Tarptautinė kovos prieš moterų prievartą diena

11-26 Šv. Silvestras

11-29 Tarptautinė solidarumo su Palestinos tautos diena / Draugo diena

11-30 Šv. Andriejus, Saulės grįžtusių laukimo pradžia / Mažosios Lietuvos diena / Advento pradžia

– Lapkritis –						
Pr	A	T	K	Pn	Š	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
2014						

METŲ RATAS

Šventojo Martyno diena

Šv. Martynas – likimo ir orų pranašas. Jis – tai IV a. Italijoje gyvenęs vyskupas, pasižymėjęs gailestingumo darbais, ypač neturtėlių šalpa. Paveiksluose vaizduojama, kad jis, dar būdamas kareiviu, nusivilkęs atiduoda elgetai savo apsiaustą.

Per Šv. Martyną sueidavo galutinis įvairių mokesčių sumokėjimo terminas. XVII a. palivarkai būdavo išnuomojami nuo Šv. Martyno iki kitų metų tos pačios dienos. Šiuo laiku Mažojoje Lietuvoje baigdavosi bernų ir mergų, t. y., žemės ūkio samdinių samdos laikas, su jais buvo atsiskaitoma. Etnokultūros paveldo raštuose minima, jog būtent šią dieną piemenys, nesulaukdami pirmojo sniego, vesdavę baltą ožį aplink baltą beržą, taip tikėdamiesi greičiau sulaukti ganiavos pabaigos.

Seniau kaimo žmonės iš Šv. Martyno dienos orų spręsdavo, koks oras bus per Kalėdas: „Jei Martynas su ledu, tai Kalėdos su bradu, jei Martynas su bradu, tai Kalėdos su ledu“; „Martynas ant ledo, Kalėdos ant vandens“. Tarta, jeigu lapkričio 11-ąją giedra, tai busianti labai šalta žiema.

Pagal spaudą parinko gyventoja **Leonora BARAUSKIENĖ**

PASAULIO IDOMYBĖS

Poliarinė pašvaistė – saulės vėjo sukeltas viršutinių atmosferos sluoksnių švytėjimas (liuminescencija) planetose, kurios turi magnetosferą. Žemės poliarinės pašvaistės priklausomai nuo pusrutulio vadinamos šiaurės pašvaiste (Aurora borealis) arba pietų pašvaiste (Aurora australis). Žemės poliarinė pašvaistė susidaro Saulės vėjo atneštomis dalelėmis susidūrus su Žemės atmosfera (daugiausia – deguonimi ir azotu). Jonosferoje kilusi magnetinė audra sukelia švytėjimą, nudažantį padangę įvairiausiomis spalvomis.

Paukščių Takas susidarė, po Didžiojo Sprogimo praėjus kokiems 5 milijardams metų. Paukščių Takas, nusidriekęs plačia juosta per dangų, nutolęs milijonų šviesmečių atstumu nuo mūsų nuolat primena, kokie iš tiesų be galo maži esame beribėje Visatoje.

GEDIMINAS (internetinė prieiga):

<http://www.pasmama.lt/>

LAPKRIČIO MĖNESIO RENGINIAI

07 d. 11 val. globos namų koplytėlėje bus aukojamos **Šv. Mišios**

10 – 13 dienomis Šiaurės šalių bibliotekų savaitė, kurios metu skaitysime **Trolių pasakas žvakių šviesoje, kepsime pyragėlius su Trolių atvaizdais...**

14 d. 11 val. salėje renginys skirtas tolerancijos dienai paminėti **„Draugystės formulės beieškant“**. Svečiuose vaikų darželio „Buratinas“ auklėtiniai.

13 – 14 dienomis bibliotekoje teminė lentyna **„Tegul meilė Lietuvos...“** Vinco Kudirkos mirimo 115-osioms metinėms paminėti.

17 d. 11 val. bibliotekoje teminė lentyna ir popietė **„Salomėja Nėris - poetė, vertėja“** skirta 110-osioms Salomėjos Nėries gimimo metinėms paminėti.

20 d. 14 val. globos namų valgykloje vyks globos namų gyventojų **gimtadienių šventė**, sveikinsime lapkričio mėnesį gimusius.

21 d. 14 val. bibliotekoje **„Sukim sukim galveles“**

28 d. 14 val. salėje renginys **„Pro močiutės langą“**, kurio metu kalbėsime apie senąsias ar naujai atsiradusias tradicijas. Kampelyje (prie valgyklos) veiks megztų ir nertų darbelių paroda **„Tu numegsk man kelią“**.

Mėnesio eigoje:

- pirmadieniais 13:30 val. globos namų salėje bus rodomi filmai
- penktadieniais 14 val. vyks šokiai
- mūsų globos namų darbelių paroda darželyje „Buratinas“

Mėnesio tema: Tolerancijos simbolis – gėlė.

Už lapkričio mėnesio renginius atsakingos SPI užimtumo specialistė Lolita Stankienė, socialinė darbuotoja Ramunė Brazauskienė

MŪSŲ GYVENIMO KRONIKA

Sūduva „okupavo“ Didvyžius

Nelauktai, netikėtai mūsų Didvyžių globos namuose išlaipino sūdaviškių „desantą“. Na o jeigu į šį reikalą pažiūrėsime rimčiau, suprasime, kad tai ne joks „desantas“, o Sūdavos mokyklos mokiniai atvyko pas mus į svečius ir ne pasidairyti, pasižmonėti ar liaudiškai tariant „pažioplinėti“, o mus pralinksinti, aiškiau dar – koncertuoti. O jų atsirado čia ne tiek jau ir mažai, viso net 16 asmenų, o tai jau rimtas „kovinis vienetas“ ir mes privalome su tuo skaitytis, ir dar... didžiumą šios „kariuomenės“ sudarė moteriškos lyties atstovės, nors pasitaikė ir išimtis: vienas, kitas vaikinai, nors dar ir beūšiai, bet laikas viską sustato į savo vietas. O kad dar „neapšepę“, tai galbūt šiuolaikinės mados tokie reikalavimai, galbūt dar po vasaros kaitros neatsigavę. Yra ir daugiau prielaidų tokiems pamąstymams, bet viena iš rimčiausių – amžiaus cenzas, o tai palikime spręsti jau kitiems...

Svečiai, kad mus įtikintų, su savimi pasiėmė ne tik koncertinę programą, ne tik reikalingiausius muzikos instrumentus, bet ir šio renginio pavadinimą „Mes esame“. Šie žodžiai tarsi patvirtina, kad ši mokykla dar egzistuoja ir nesiruošia pakelti rankų į viršų, o ką tai reiškia – mes visi puikiai žinome.

Renginį atidarė socialinė darbuotoja Rosana Vasiliauskaitė skaitydama eiles. Na o toliau „sąstatas“ pajudėjo įgaudamas pagreitį. Visų koncertininkų tiek išvaizda, tiek kalbos maniera, tiek elgesys ir balso intonacija nė kiek nepanešėjo į jaunus mokinukas, daugiau panešėjo į patyrusius atlikėjus. Jautėsi,

kad reguliariai lanko repeticijas ne tik prieš šią viešnągę, bet kad tos repeticijos jau tapusios sudėtine jų gyvenimo dalimi. Be to dar negalima pamiršti ir šių moksleivių amžiaus. Visi žinome nuo kokio amžiaus pradedame lankyti mokyklą ir kiek metų sukanka baigiant vidurinės mokyklos 12-ąją klasę.

Jaunieji artistai koncertą pradėjo solo dainavimu akomponuojant gitara. Kad be darbo, be reikalo neapdulkėtų ir nepradėtų girgždėti pianino „balso stygos“, o taip pat ir „snaudulys“ jo neapglėbtų jam svečių atvykimo proga suteikta garbė pasireikšti. Prie pianino skambino pakaitomis tai mergina, tai vaikinai ir taip viso renginio eigoje. Skambino puikiai, virtuosiškai. Po kiekvienos dainos svečių pranešėjas (vedantysis) pranešdavo sekančio numerio pavadinimą ir atlikėjo vardą, kviesdamas į sceną. Tuo pasinaudodavo ir skaitovai, juos taip pat pamatydavai scenoje po kiekvieno pasirodymo. Visiems labai patiko daina apie Lietuvą, esantys salėje jai pritarė plojimais. Merginų duetas dainavo, o kitos esančios scenoje po vieną atlikdavo šokio judesius, baigiantis šiam numeriui – šoko visos kartu pagal taktą. Po šio – vėl gitara ir solistė. Renginio laikrodžio rodyklėms pakrypus į pabaigos pusę visi svečių atlikėjai pakviesti atlikti bendrą šokį. Visų šokėjų judesiai plastiniai, štai ką reiškia „jaunystė“, prisiminkime, juk ir mes kažkada buvome jauni ir mūsų norai tada buvo ne tokie kaip dabar.

Prieš pat koncerto pabaigą visi svečiai sustojo ant scenos ir mūsų globos namų atstovui įteikė atminimui jų pačių tapytą paveikslą. Manau, kad šis susitikimas – koncertas patiko visiems, laikas prabėgo nuostabiai greitai.

Gyventojas Algirdas ŽATKUS

Visi rinko kamštelius

Vasara mums neprailgo,
Kamštelius pakampėm rinkom.
Grupės vyrai patingėjo,
Todėl mums draugai padėjo,
Rinko vyrai ir vaikai
Ir kiti šeimos nariai.
Rudenėliui atskubėjus,
Grupės vyrai darbo ėmės.
Surūšiavo jie kamščius.
Atsirinko jie gražiausią.
Ir didžiausią, ir mažiausią.
Sako darbas nuostabus,
Ir visai nenuobodus.
Lavinom mes rankutes,
Ir pažinom spalvutes.

„4“ gr. socialinė darbuotoja **Ona Šernienė**

Taip jau susiklostė, kad spalio 7 diena tapo plastikinių kamštelių rinkimų akcijos baigiamuoju akordu. Tai ne vienadienė akcija, o viso pusmečio įtemptas, reikalaujantis užsispyrimo, valios ir nuovokumo visų gyventojų bei grupių darbuotojų darbas. Atrodo „koks čia darbas, paėmei kamštelį ir jau kvit“. Taip tai taip, bet nepamirškime, kad kiekvienas kamštelis turi savo kamieną (indą) prie kurio jis pritvirtintas, tad tą „kamieną“ nuo „galvelės“ reikia atjungti ir kamštelius surinkti atskirai. Atrodo, kad mūsų globos namuose atliekų surinkimo konteinerių ne tiek jau ir mažai, bet prisiminkime, kad plastiko atliekas pilame tik į tam skirtą konteinerį, o ne bet kur papuola. Palyginkime gyventojų skaičių bei plastikinius indus ir suprasime, kad kiekvienas iš mūsų nori būti laimėtoju, tapti lyderiu tarp kitų. Tada jau gal ir nekils nereikalingų minčių. Šią akciją suorganizavo SPĮ užimtumo specialistė Lolita, nes ši akcija vyksta visos Lietuvos mastu. Prisimenu, kai dar tokia akcija nevyko tai masiškai alus bei kiti gėrimai buvo pilstomi į plastikinius butelius, o tuos tuščius butelius tiesiog mesdavo į krūvas. Taip ir augo nedideli kalneliai jau niekam nereikalingų ir aplinkos nepuošiančių buvusių „skanėstų“ taros. Apie tokios taros surinkimą nebuvo girdėti jokių šnekų, tik vėliau jau atsiradus ekologiškiems taškams pradėta netgi supirkinėti, suprantama, kad už simbolinę kainą. Aišku, kad atsirado ir tokių, kuriems tai buvo pragyvenimo šaltinis: per dieną gerai „paplušėjęs“ į pavakarę jau susireguliuodavo ir „bambaliuką“ alaus, o apie aplinkos švarinimą, tvarkymą tokioms mintims vietos galvoje nelikdavo...

Mūsų Didvyžių globos namų plastikinių kamštelių rinkimo akcijos tikslas – gyventi „žaliai“, t. y. gyventi tvarkingoje ekologinėje aplinkoje ir skatinti gyventojų kūrybiškumą, užimtumą, domėjimąsi mus supančia aplinka. Darome išvadą, kad kamštelius privalome rinkti ne tik akcijos metu, bet ištisus metus. Ši akcija vyko jau ne pirmą kartą, o kokį trečią, ketvirtą. Pirmasis toks „vajus“ bene buvo 2011 m. Tikimės, kad ir ateityje žingsniuosime jau pradėtu taku, nes kaip sakoma kuo toliau nuo išeities taško, tuo šis „takas“ plėtėja kol pagaliau tampa plačiu vieškeliu. Visi juk suprantame, kad bet kokias antrines žaliavas galime perdirbti ir panaudoti pagal poreikius.

Pagaliau spalio 7 dieną išėjome į akcijos finalo tiesiąją. Stebėti akcijos galutinių rezultatų suvedimo ir palaikyti savo grupę susirinko labai daug gyventojų iš abiejų gyvenamųjų pastatų, salė buvo pilnutėlė. Reikia priminti, kad prie šios akcijos vienaip ar kitaip prisidėjo kiekvienas gyventojas, o patys aktyviausieji paviešinti savo grupėse ir per rezultatų suvedimą. Ši akcija prasidėjo gegužės mėnesį, o baigėsi spalio 7 dieną, užtrukdama visą pusmetį. Šiam „paradui“ vadovavo ir kuravo SPI užimtumo specialistė Lolita Stankienė, socialinės darbuotojos Vaida Pautienienė, Sonata Dambrauskaitė, Birutė Kauspėdaitė, na ir pas mus jau kaip įprasta, jeigu nėra socialinės darbuotojos Danos Čapskienės, tai su „įamžinimo aparatu“ vaikštinėja socialinė darbuotoja Edita Kavaliūnaitė. O bendrai paėmus dalyvavo ir kitos socialinės darbuotojos bei jų padėjėjos. Šis „vajus“ suskirstytas į keletą atskirų kategorijų pagal kuriuos ir buvo nustatomi laimėtojai. Tai bendras visų surinktų kamštelių svoris, kurį sudarė 46 kg., toliau seka mažiausias kamštelis, po jo – didžiausias ir pagaliau – originaliausias. Mažiausio kamštelio savininkas – „1“ gr., didžiausio – „11“ gr. ir originaliausio kamštelio „gaspadorius“ – „3“ gr.

Viso renginio eigoje salės ekrane šmėkščiojo vaizdai kamštelių tema, ką naudingo ir gražaus galima padaryti iš tokių, atrodančių jau niekam nereikalingų ir išmestų kamštelių. Tad ir toliau nenuleiskime rankų!

Gyventojas Algirdas ŽATKUS

Rudens mozaika

Kadangi šis renginys įvyko spalio 16 dieną, kitaip tariant kalendorinio rudens viduryje, kada jau ir medžiai styro pusplikiai be savo žalio apsiausto ir aukštesnėms gėlėms bei šiaip įvairiems žalumynams prasidėjusi žemės trauka ir jie priversti nusilenkti gamtai. Ar tai atsitiktinis sutapimas ar sąmoningai norėta parodyti, kad ir šiuo niūriu metų laikotarpiu kai augmenija ruošiasi ilgesniam atokvėpiui ir viskas tarsi apmiršta, norėta ir mus prablaškyti, pakelti mums nuotaiką bei nuteikti mus laukti vėl naujo pavasario, skaisčios saulutės ir jos karštų spindulių.

Viso šito sumanytoja, organizatorė, o toliau renginio eigoje priklijuota dar ir kuratorės „etiketė“ – socialinė darbuotoja Sonata

Dambrauskaitė. Suprantama, kad vienam, be pagalbininkų, tai atlikti labai sunku, todėl beveik visais atvejais į tokių renginių „paleidimų eksploatacijon“ įtraukiami ir socialinių darbuotojų padėjėjai, gyventojai.

Renginys prasidėjo po pietų, t. y. 14 val. Poilsio kampelyje vedančioji Sonata Dambrauskaitė ir gyventoja Laima Butkevičiūtė skaitė eiles rudens tematika. Na o toliau renginys „įsisiūbavo“, kadangi buvo įtraukta daug gyventojų. Sugalvota daug įvairiausių žaidimų, netgi su užrištomis (uždengtomis) akimis. Taip pat veikė ir loterija, kurios metu dalyviai ištraukdavo kažką iš rudens kraičio ir privalėjo prieš žiūrovus „atsiskaityti“ ką ištraukė ir koks tai daiktas. Viską reikėjo atlikti apgraibomis, nes akys buvo uždengtos, o klysti nebuvo galima, nes juk kiekvienas dalyvis nori tapti laimėtoju. Apsižioplinsi ir tiū-tiū, kaip sakoma „traukinys š... nelaukia“. Veikė ir „super kompiuteris“, kuris apdovanodavo aktyvius dalyvius. O koks gi gali būti renginys be šokių ir dainų? Į tai atsakyti nėra sudėtinga, nes tiek Simas (Simonas Bakšys), tiek Laima Butkevičiūtė mums visiems gerai pažįstama iš ankstesnių laikų. Tik reikia pažymėti, kad šioje srityje pažangą padarė Juozas Beinaravičius, kuris bet kokių ankstesnių renginių metu šokdavo nekrepdamas dėmesio nei į muziką, nei į aplinkinius.

Čia išvardinta tik keletas epizodų iš vykusio renginio, o jų – kaip anksčiau minėjau – buvo daugybė. Visko išsakyti ir visko aprašyti – neįmanoma, reikia patiems pabuvoti ir viskuo savo akimis įsitikinti. Kaip sakoma „geriau vieną kartą pamatyti, negu dešimt kartų išgirsti“. Dalyvavo ir sunkios negalios skyriaus gyventojai, tarp jų – nepakeičiamas tokio pobūdžio renginių mėgėjas Edmas Viršila.

Renginio metu tiek matomi daiktai, tiek ir bet kokios šnekos sukosi apie rudenį. Kai kurių gyventojų rūbai, galvos apdangalai papuošti natūraliomis gamtinėmis medžiagomis, o jų spalva atitinkanti dabartinį metų laiką. Šiame renginyje dominavo įvairiaspalviai klevo lapai su įvairiausiais priedais: ažuolo gėlėmis, kaštonais. Nors jau ir įpusėjęs ruduo, bet kur ne kur dar pasirodydavo ir viena kita dar natūraliai išsilaikiusi gėlė, suteikdama renginiui gyvumo, optimizmo, o į viską nežiūrėti iš pesimisto pozicijos. Čia jau pačios šio atsipalaidavimo sumanytojos nuopelnas. Privalome suprasti, kiek daug reikėjo pastangų, triūso siekiant šio užsibrėžto tikslo, kad mes suprastume, jog ir šiuo niūroku metų laiku galima pasiekti, kad mūsų gyvenimo dienos taptų šviesesnės.

Gyventojas Algirdas ŽATKUS

Biblioteka – šviesa

Mūsų Didvyžių socialinės globos namų bibliotekoje visi patogumai: kompiuteriai, internetas, televizorius, knygos įvairia tematika, laikraščiai, žurnalai, o svarbiausia visų skaitančiųjų gera nuotaika. Knygų pasirinkimas labai įvairus ir sudėliota atskira tematika. Gausu literatūros vaikams ir suaugusiems. Bibliotekoje paruošiamas ir spausdinamas mūsų globos namų laikraštukas „Likimo draugas“. Taip pat ruošiami medžiaga skelbimų lentai. Bibliotekoje vyksta darbuotojų, globos namų tarybos susirinkimai, vyksta įvairūs teminiai renginiai. Skaitytojai gilinasi į laikraščių naujienas, skaito knygas. Galima pasirinkti knygą išsinešimui ir skaityti savo gyvenamajame kambaryje. Taip pat galima išsinešti ir žurnalų. Mes labai esame dėkingi bibliotekos darbuotojoms. Ačiū, kad esate tokios geros, pareigingos, užjaučiančios, palaikančios.

Gyventoja Laima BUTKEVIČIŪTĖ

Konkursas „Kamštelių vaju“ Marijampolėje

Spalio 20 dieną surinktus kamštelių ir meninį darbą pristatėme į Marijampolėje esančią „Plasta“ firminę parduotuvę, kur mus pasitiko Birutė Jakučionytė su komanda. Kamštelių pasvėrė, viso pririnkome 39 kilogramus. Buvome apdovanoti padėkos raštais, knyga iš „Alma Litera“ prizinio fondo ir suvenyriniais pieštukais, net 50 vienetų.

Dalyvaudami konkurse „Kamštelių vaju“ sužinojome kokius kamštelių galima perdirbti ir išmokome juos atrinkti. Nusprendėme, jog kamštelių reikia rinkti ištisus metus, tai turėtų tapti tiesiog gyvenimo būdu. Supratome, kad meninis darbas turi būti ne tik gražus, bet ir paruoštas transportavimui. Kitas konkursas po metų, tai turime daug laiko pagalvoti ir padaryti ką galime geriausia.

Pastebėjome, kad daugumai labai patiko rinkti, rūšiuoti kamštelių, švarinti mūsų aplinką. Tad kitais metais dalyvausime vėl ir nepamirškime jau dabar rinkti toliau kamštelių. Dėkojame visiems.

Lolita STANKIENĖ ir Dana ČAPSKIENĖ

Žvilgsnis iš paukščio skrydžio

Minint mūsų globos namų įkūrimo 80-metį 2013 m. per surengtą gegužinę vienas iš daugelio čia dalyvaujančių globos namų svečių sukviestų į šią šventę, vasaros estrados aikštelėje atvirai, visiems girdint, išgyrė mūsų globos namus už jaukią, švarią, tvarkingą aplinką. „Kada čia tik beužsuktum, visada jautiesi tarytum patekęs į šventę, jautiesi lyg būtum atsidūręs kitame pasaulyje“. Ir iš tikrųjų tai ne vien tušti liaupsinimo, pataikavimo žodžiai, o apibūdinantys mūsų globos namų tikrąją teritorijos aplinką, jos teikiamus malonumus mums visiems. Vien tik mūsų globos namų tvenkinys esantis centre priešais mūsų gyvenamųjų kambarių langus daug ką pasako. Ir tai ne vien tik akis paganyti ar per vasaros karščius po pakrantėse augančiais medžiais pagulinti. Nereikia pamiršti, jog tarp mūsų yra ir

„prisiekusiųjų“ žvejų, kuriems net jokios orų permainos didesnės reikšmės nesudaro. Ten juos galima surasti bet koku oru net ir dailiosios lyties atstovės prie šio vandens telkinio jaučiasi lygiavertės su „legendomis“ tapusiais save vadinančiais „tikraisiais“ žvejais. Vanduo vandeniui ir lieka, bet dar turime ir didžiulį sodą, kuriame matome žmonių siluetus nuo pat pavasario iki pirmųjų šalčių kol dar galime mėgautis sode esančiomis gėrybėmis.

Aš kiek asmeniškai gyvenu šiuose globos namuose ir per savo buvimo laiką pabuvojau beveik visuose globos namuose įsikūrusiuose Lietuvos respublikos teritorijoje. Kiek mano atmintis leidžia, tai mūsų Didvyžių globos namų teritorija savo užimamu plotu – viena iš didžiausių ir tuo pačiu turbūt tvarkingiausių. Dar reikia priminti, kad Didvyžiai užima apie 9 ha, o ką tai reiškia, manau, kad ne kiekvienas iš mūsų pajėgia tai įsisąmoninti. O sodas savo vaisiais pilnai pajėgia aprūpinti mus, beveik 300 gyventojų, mūsų valgyklą bei kulinarijos užimtumą, dar vadinama „virtuvėlė“, kurioje patys gyventojai savarankiškai mokosi gaminti valgį, kepti pyragus, sausainius ar kitokius skanėstus.

Palyginimui reikia pasakyti, kad tik Zarasų globos namų vandens telkinys prilygsta mūsų miestui, o savo dydžiu net šiek tiek aplenkia mūsų miestą. Be to ši „bala“ yra natūralus „ežeriukas“, bet dar – ne ežeras... Didvyžiečius supa sodas ir šiaip daug įvairių medžių, dekoratyvinių augalų, na ir žinoma gėlynai čia ne paskutinę rolę vaidina. Šiemet per vasaros karščius buvo organizuojamos net ir talkos „kvietkas“ laistyti. Teko pabuvoti ir Suvalkijos globos namuose, teritorija pas juos švari, tvarkinga, bet atkreiptas dėmesys į tai, kad mažoka žalumynų. Tai patvirtino ir pernai per kvadrato varžybas deleguoti ir Suvalkijos komandos nariai. Tai, ką čia paminėjau, tai tik dar kartą patvirtina žodžius „viena iš didžiausių ir viena iš geriausiai prižiūrimų“, nes kiekvienuose globos namuose yra ir privalumų, yra ir trūkumų. Kitaip sakant „kiek turi plusų, tiek turi būti ir minusų“ – gamtos dėsnis, pusiausvyra.

Kadangi mūsų globos namai įsikūrę dar prieš 2-ąją pasaulinę karą 1933 m., tais pačiais metais kai į valdžią atėjo Hitleris, tai pirmiausia atsirado senelių prieglauda, po to dar buvo ir suaugusių žmonių internatas. Slinko metai, keitėsi santvarkos, valdžios, keitėsi ir šios įstaigos pavadinimas. Dabartinis pavadinimas – Didvyžių socialinės globos namai, o dar prieš keletą metų buvo Didvyžių pensionatas. Kaip supratote šių globos namų gyvavimo istorija sudėtinga, įvairialypė ir margaspalvė. Nepamirškime, kad ir praūžęs karas, nors apie tai ir nekalbama, vis vien paliko anspaudą. Pasaulis po šio karo pasigedo 110 mln. žmonių, tai tuomet kažkokia, mažai kam žinoma, Didvyžių senelių prieglauda – lyg lašas jūroje. Bet kaip sakoma „nieko nepamiršta, niekas neužmiršta“, juk gyvenime visko pasitaiko, nors visko ir reikia.

Gyventoja Algirdas ŽATKUS

Visuotinis gyventojų susirinkimas

Spalio mėnesio 3 –ioje dekadėje, o tiksliau 22 dieną, jau po pietų 14 val. globos namų salėje įvyko globos namų tarybos ataskaita už III-io ketvirčio veiklą. Tuo pačiu pasinaudodama taryba į dienotvarkę įtraukė ir paskaitą sveikatos apsaugos tema „Kaip sulaukti 100-o metų?“. Šie žodžiai – tai lyg gimusio kūdikio svajonė, nes tuo metu jis dar nesugeba apie nieką daugiau ir galvoti, bet jie šiuo atveju skirti mums, nes ir tarp mūsų pasitaiko „gudručių“. Teko girdėti ir tokių, kurie „gyvens amžinai“ ir kokiam biesui jie „privalo“ su mumis, paprastais mirtingaisiais bendrauti. Šitų, norinčių gyventi „amžinai“, vardai ir pavardės žinomos, bet nutylima sąmoningai ir tikimasi, kad perskaitę laikraštukyje „Likimo draugas“ apie tai, atpažins save ir galbūt padarys atitinkamas išvadas.

Susirinkimą pradėjo globos namų tarybos pirmininko pavaduotojas Kęstutis Sobeckis ir visus susirinkusius supažindindamas su susirinkimo dienotvarka. Leonora Barauskienė vykdydama tarybos sekretorės pareigas prieš globos namų gyventojus atsiskaitė už III-io ketvirčio tarybos veiklą, tuo pačiu konkrečiai apibūdindama kiekvieną tarybos narį. Atlikus šią formuluotą atėjo laikas ir paskaitai. Skaitymą ir atsakomybę už šios užduoties nepriekaištingą atlikimą prisiėmė globos namų tarybos sekretorė Leonora Barauskienė ir narys Rentas Burksaitis, suprantama, jog be padėjimo tarybos veiklą kuriojančios socialinės darbuotojos Danos Čapskienės.

Visos paskaitos metu ekrane nuolat keitėsi vaizdai pagal skaitomą ar kalbamą temą. Paskaitos metu paminėta pasaulio, Lietuvos ir mūsų globos namų ilgaamžiai. Ilgiausiai pasaulyje gyvena japonė jau atšventusi savo 114-ąją gimtadienį. Paminėti ir kiti 100-mečiai, o taip pat ilgaamžiai esantys šalia mūsų. Rašydamas šį straipsnį prisiminiau ir buvusį mano tėvų kaimyną Stasį (vadinamą Stasiuku), jis Anapilin išėjo sulaukęs 97 metų. Reikia pasakyti, kad šis ilgametis nerūkė ir nevartojo alkoholio, o be

to mes žinome iš statistikos, kad vyrai gyvena trumpiau negu moterys, bet kaip žinome iš šio fakto pasitaiko ir išimčių.

Per paskaitą buvo patariama, o ekrane rodoma kokią kasdien rekomenduojama daryti mankštą ir kokius pratimus atlikti geriausia. Taip pat primenama, kad kuo daugiau dirbtų fiziškai ir pagal galimybes stengtis būti kuo ilgiau gryname ore. Taip pat viena iš pagrindinių ilgaamžiškumo paslapčių, subalansuotas maisto racionas ir atitinkamas poilsio režimas. Prisimenu buvusio kaimyno žodžius, kad „geriausias vaistas – miegas“. Kai aš asmeniškai pradėjau savo darbinę veiklą tarp tokių kaip aš pats, tai mažiausiai tokio pat amžiaus buvo paplitęs posakis „vitaminas Ū – nuo visų ligų“. Taip pat patariama tari griežtą „Ne“ alkoholiui, kavai, stipriai juodajai arbatai, pas mus dar vadinamu „čefyru“. Šie „juodieji“ gėrimai sutraukia kraujagyslių sienelės, gaunasi kraujagyslių trombozė (kraujo krešulys), o kas po to atsitinka, tai manau kad visiems suprantama.

Sovietmečiu buvo skelbiama, kad tuometinėje TSRS žmonių amžiaus vidurkis – 73 metai. Bet tarp sibiriečių nacionalinių apygardų: jakutų, nencų, evenkų ir kt.- amžiaus vidurkis siekė vos 42 metus, nes dauguma iš jų gyveno žeminėse, kad būtų šilčiau, o maistas – tai ką pavykdavo sumedžioti. Mėsą laikydavo odiniuose maišuose neretai ir pašvinkusių arba valgydavo džiovintą. Apie vitaminus ar kitus maisto priedus dauguma iš jų nebuvo ir girdėti girdėję. Tokį gyvenimo būdą jie pasirinkdavo ne laisvanoriškai, o tai daryti priversdavo pats gyvenimas, buvusi politinė santvarka. Kadangi mes esame kitoje santvarkoje, gyvename kitu laiku, tai ir elgtis privalome kitaip, atkreipkime dėmesį didesni į mums peršamas rekomendacijas.

Gyventojas Algirdas ŽATKUS

2014 m. globos namų tarybos III- ketvirčio veiklos ataskaita

Per šį III-įjį ketvirtį įvyko 3 posėdžiai ir 1 bendras susirinkimas, kurio tematika – bendravimas bei pasitaikantis smurtas.

Liepos mėnesį įvyko visa eilė įdomių renginių, tai „Vasaros vandens šventė“, kurioje dalyvavo Ernesta Chaizytė, Leonora Barauskienė, Kęstutis Sobeckis. Gražiai ir prasmingai buvo paminėta liepos 6 dienos įvykis – Mindaugo karūnavimo diena.

6 – 8 dienomis dalyvavo mūsų globos namų organizuotame sąskrydyje prie kurio aktyviai prisijungė Leonora Barauskienė, Ernesta Chaizytė, Kęstutis Sobeckis, Jonas Salanauskas, Algirdas Žatkus, o ypač daug jėgų ir sumanumo parodė buvęs darbuotojas Kęstutis Alkimavičius.

Rugsėjo mėnesį aktyvus gyvenimas tęsėsi. Įvyko renginiai „Talentų“ konkurse dalyvavo Ernesta Chaizytė, kuri ir laimėjo mis Talento poziciją. Renginį padėjo praveisti Kęstutis Sobeckis.

Per šį ketvirtį Algirdas Žatkus parašė 18 straipsnių į laikraštį „Likimo draugas“. Taip pat į šį laikraštį rašė ir kiti globos namų tarybos nariai: Leonora Barauskienė, Algimantas Jucaitis bei savo kūrybos eilėraščius spausdino Narvydas Paulionis.

Jau tapo tradicija švęsti kartu gimtadienius ir prie bendro stalo išgerti kavos bei pasigardžiuoti torto gabalėliu.

Buvo pastebėta, kad aktyviau vyko bendradarbiavimas su globos namų bendruomenės nariais, darbuotojais, administracijos atstovais, kurie padėjo spręsti iškilusias problemas. Ypač smagu buvo matyti salėje atvykusius į visuotinį susirinkimą globėjus, kurie pareiškė norą ir toliau bendradarbiauti su mūsų globos namų tarybos nariais.

Aktyviai buvo stebima gyventojams teikiamų paslaugų kokybė, vertino ir teikė pasiūlymus. Šiame ketvirtyje vertinimo rezultatai buvo įvertinti tik gerai ir labai gerai. Globos namų gyventojai dėkojo administracijai ir darbuotojams už jų pastangas pagerinti mūsų gyvenimo sąlygas kaip tik įmanoma.

Sūdavos bibliotekos vedėja Radzevičienė, Klausučių seniūnė Gema Skystimienė bei Sūdavos krašto muziejaus vadovė Regina Naujokaitienė kartu su mūsų globos namų atstovais dalyvavo jau tradicija tapusia rugsėjo 23 d. paminėti holokausto aukas. Buvo padėtos puokštelės, skaitomos eilės, uždegtos žvakelės, padėtas akmenėlis su vardu bei trumpai pristatyta knyga, kuri atspindėjo visus ten gulinčius sušaudytus žmones.

Aktyviai prisidėjome prie aplinkos tvarkymo ir kapų tvarkymo organizavimo. Ypač aktyviai dalyvavo Jonas Salanauskas, Kęstutis Sobeckis.

Tarybos narė Leonora BARAUSKIENĖ

KULINARIJOS PASLAPTYS

Lig šiol nėra kito tokio nepralenkiamo keliauninko, kurį žinotų visas pasaulis, kurio vardas būtų tapęs keliautojo sinonimu. **Guliverio kelionė į Moliūgų šalį.**

Vos tik sužinojome, kad į Guliverio keliones drauge su kulinarijos užimtumo nariais leisimės rudenį, net nedvejoję nusprendėme, kad mūsų patiekalas bus iš rudens gėrybių. Grupinio užsiėmimo metu

šnekėjome apie rudens gėrybes ir išrinkome daržo karalių, kuriuo tapo, moliūgas. Ir tuoj pat diskutavom, kodėl moliūgas. Moliūgas labai didelis, gražus, oranžinis, apvalus, sunkus, įdomus, stiprus, kai glostai, – rauplėtas. Jis pasipuošęs geltonu žiedeliu, dideliais tarsi skėčiai truputį pūkuotais lapais. Renatas Vaškevičius teigė, kad jo mama iš moliūgų kepa blynus, pyragus, verda košes, sriubas, uogienes, gamina troškinius, spaudžia sultis. Tad mes susigundėme paragauti moliūgų sriubos, o kad būtų sočiau ir gardžiau, ją srėbti pieniškų bandelių. Susimetę po pora litukų ant stalo jau turėjome šiems patiekalams ingredientus, tačiau vis dar sukome galvas iš kur gausime daržo karalių. Tačiau, tam ir reikalingi draugai... Kulinarijos

būrelio nariai su vadove, mums padovanojo moliūgą.

Ketvirtadienį iš pat ryto Guliverio kelionių vyriausioji virėja Lolita Stankienė su savo padėjėja Aušra Mazaliauskaite virė mums moliūgienę ir kepė gardžiasias pieniškas bandeles. Susėdę prie stalo visi drauge prisiminėm serviravimo būdus... Daugelis iš mūsų šią sriubą valgė pirmą kartą. Pieniškos bandelės tirpte tirpo mūsų burnose.

Nuoširdų Ačiū, tariame Guliverio kelionių organizatoriams, kurių dėka galėjome pabuvoti Moliūgų šalyje.

Mintis išdėstė „8“ gr. gyventojai, o užrašė socialinė darbuotoja Vaida PAUTIENIENĖ

Mūsų virtuvėlė

Štai ir sulaukėm pirmadienio. Prieš pietus nebuvo vandens ir dėlto buvo labai liūdna. Po pietų atsiradus vandeniui atėjome į virtuvėlę. Darbai prasidėjo: Simukas ir Aida skuto bulves, Joana išsikepusi spagečių su tomatai ir mane pavaišino. Ačiū Joanai labai. Galiu pasakyti atvirai, jeigu nebūtų virtuvėlės, tai būtų labai neįdomus gyvenimas šiuose globos namuose. Virtuvėlėje dirbanti darbuotoja Lolita Stankienė visada padeda pasigaminti, jeigu kas nors nepavyksta, pataria, paguodžia. Ačiū Lolitai. O dabar laikiu kada išsikeps Simas bulvytes ir tikiuosi, kad mane jis tikrai pavaišins.

Gyventoja Jūratė ALBAVIČIENĖ

Vėlinės

Vėlinės (arba Ilgės) – visų mirusiųjų pagerbimo šventė, švenčiama lapkričio 2 d. Lietuvoje gyvieji aplanko mirusiųjų kapus, uždega žvakes. Neretai šventė susilieja su lapkričio 1 d., kai minima Visų šventųjų diena, ir paprastai tarp šių švenčių nėra aiškios ribos, bei kapai aplankomi dažniau lapkričio 1 d., kuri Lietuvoje yra ne darbo diena.

Vėlinių tradicijos ir papročiai.

Ši diena pirmą kartą minima VII a. – X a. pab. Mirusiųjų pagerbimo apeigos pagrįstos tikėjimu, esą mirusiųjų artimųjų vėlės ir toliau gyvena šalia gyvųjų ir gali jiems padėti arba pakenkti, priklausomai nuo to, kaip su jomis elgiamasi. Nuo to kilo daug papročių, magiškų veiksmų, bei tariamų apsisaugojimo priemonių, kurios turėjo nukreipti mirusiojo pyktį. Gyvieji apsirengdavo neįprastai, kad mirusieji jų neatpažintų (vėliau tai tapo gedulo drabužiais). O laidodami mirusįjį mesdavo ant jo akmenis arba berdavo tris saujas žemės, geisdami, kad jis neužsirūstintų. Vėliau tuo tikslu užritindavo ant palaidotojo akmenis, dabar statomi paminklai. Pagoniškoje Lietuvoje, kad mirusysis nepyktų, jam į karstą dėdavo įvairių namų apyvokos daiktų, papuošalų, o prie kapo kūreno ugnį. Patys puotaudavo, o tuos indus sudaužydavo. Visos šios apeigos buvo atliekamos kapinėse, kurios vadinamos – alkomis. Kiekvienas prie savo kapavietės aukojo dievams, o ypač perkūnui, kad jis pasiimtų mirusiųjų vėles. Taip pat maisto palikdavo ir vėlėms, dažniausiai sūrį ir midų.

Vėlines šventė dar pagonys. Jie dažydavo kiaušinius raudonai ir juodai, nešdavo juos ant kapų ir tikėdavosi, kad tai atneš jiems gerą derlių ar dar ką nors. Per Vėlines buvo paplitęs paprotys

susėdus už stalo pasakoti šiurpias istorijas apie vėles. Šis paprotys išliko ir dabar, laikosi daugiausia jaunimo. Po tokių istorijų išeiti į lauką būdavo dar baisiau. Anksčiau vėlinių naktį užklydęs į namus nepažįstamas kareivis būdavo gražiai sutinkamas, tikėta, kad tai vėlių pasiuntinys.

Giedrius SAVICKAS (internetinė prieiga <http://www.sveikinimai.lt/gaires/veliniu-tradicijos>)

DĖKOJU Antrus metus globos namuose organizuojama socialinė akcija “Uždekime atminimo žvakeles”. Šiais metais 502 žvakelės lapkričio 1-ąją sužibo Didvyžių kapinėse ant globos namų gyventojų kapų dėl Jūsų gerumo, pagarbos savo draugui, kaimynui, artimui ar tiesiog nepažįstamajam... Ačiū visiems aukojusiems. Ačiū už parodytą pilietiškumą. Ačiū, kad nelikote abejingi ir prisidėjote prie akcijos.

Socialinė darbuotoja Ona Šernienė

PASVEIKINKIME

*Te gimimo dienoj, kaip skambiausioj dainoj
širdis džiaugsmu suvirpės.*

*O per metų dienas, per tamsias ir šviesias
Te visad Jus laimė lydės.*

Albavičiенę Jūratę

Aleksandravičiūtę Bronę – 85m.

Baltavičiенę Dalią – 72m.

Bartaševičienę Žanetą

Bartkų Stasį

Čapkauskaitę Aliciją

Daržinkevič Valerij

Jučaitį Algimantą – 68m.

Kopustavičių Petrą Algirdą – 77m.

Korsakienę Ivetą

Lazauską Andrių

Matulevič Jadvygą – 66 m.

Mileiką Joną

Norkeliūnaitę Eglę

Slavinskaitę Janiną – 78m.

Stakutienę Marijoną – 78m.

Valinską Vytautą

Virbicką Alfonsą

Zubricką Vidmantą

Žatkų Algirdą – 66m.

KŪRYBA – GYVENIMO VARIKLIS

Laiko žinutė

Tokia ramybė ir tylą
Kad noris verkti ir dainuoti
Atėjo Lapkričio rintis
Žvakių ugnelės ir viltis.

Rymo medžiai apmirę
Lapai čeža dainas
Mūsų laikas eiklusis
Pirmyn veja dienas

Yra laikas dainuoti
O kai liūdna paverkt
Nieko mūsų žemėj nereikia
Nei apjuokt, nei pasmerkt

Širdy didžiausia meilė
O lūpose malda
Toks mielas šis pasaulis
Nebus prakeiktas niekada

Taip kiekviena gyvenimo minutė
Geriausia laimės dovana
Taip skamba ateities žinutė
Kol gyvas, žmogui visko ne gana

Gyventojas Narvydas PAULIONIS

Lapų šokis

Margaspalviai lapai šoka naktį
Meilės glėbyje surask mane...
Man laimės nepavydėk
Ir vienumos atsisakyk!
Lai džiaugsmas būna tavo širdyje
Daugiau tu negalvok apie mane.
Štai tu restorane
Ir gerk raudoną vyną,
Bet visiškai pamiršk mane!

**Gyventoja
Laima BUTKEVIČIŪTĖ**

Šokis

Supasi šakos lėtai
Lapai šoks valsą sukury...
Palinkėsiu rudenėliui saulėtos
vilties!
Rudens gėlės susiskleis
naktį
Ir pakerės margumu mane...
Mylėki, rudenėli tu mane
Ir meilę dovanoki vienumoje!

**Gyventoja
Laima BUTKEVIČIŪTĖ**

Rudenėliui

Astrų puokštė moksleivio delne
Ir džiaugsmas vėl sugrįžus į klases.
Dovanos mokytojams ir gražūs jausmai
O jeigu vaikai pasiruošę mokyti-
Tai yra labai gerai.
Vadovėlių gausa,
Mokslo metai prabėgs...
Ir vėl ateis naujas rudenėlis...

Gyventoja Laima BUTKEVIČIŪTĖ

Nei pavasario, nei vasaros grožis neprilygsta tam, ką mačiau rudens veide. - John Donne
Ruduo...metų paskutinė, mieliausia šypsena. - William Cullen Bryant

Man patinka ruduo. Dievas matyt jį sukūrė vien dėl grožio. - Lee Maynard
Ruduo savo kišenėse turi daugiau aukso nei visi kiti metų laikai. - Jim Bishop

Žiema yra kaip graviūra, pavasaris kaip akvarelė, vasara kaip nutapytas paveikslas, o ruduo
kaip visų jų mozaika. - Stanley Horowitz

Spalio mėnesį mus paliko:

**Viktorijus Kuraško
Dmitrij Kaštalanov**

Užsidegė žvaigždė ir vėl užgeso,
Dangus tik žėri amžinai.
Tu sušukai esu – mes esam,
O aidas atkartuoja kaip trumpai.

Laikraštį rengė socialinės darbuotojos Edita Kavaliūnaitė ir Dana Čapskienė
Didvyžiai, tel.: (8-342)20521

Tiražas 25 egz.
2014 m. Lapkritis